

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 25 kwietnia 2022 r.
(OR. en)

8332/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0130(COD)

JAI 507
COPEN 132
EUROJUST 40
CODEC 518

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 25 kwietnia 2022 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2022) 187 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Eurojuście

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 187 final.

Zał.: COM(2022) 187 final

Bruksela, dnia 25.4.2022 r.
COM(2022) 187 final

2022/0130 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727
w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących
ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Eurojuście**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) koordynuje postępowania przygotowawcze oraz wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawach dotyczących poważnej przestępczości transgranicznej w Europie i poza nią. Jako unijne centrum współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych w Unii Europejskiej Eurojust wspiera krajowe organy prowadzące postępowania przygotowawcze i organy właściwe w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z poważną przestępczością, która zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1727 („rozporządzenie w sprawie Eurojustu”) wchodzi w zakres właściwości Eurojustu. Przeprowadzanie, które wchodzi w zakres właściwości Eurojustu, to m.in. ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne (określane również zbiorczo jako „najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej”).

24 lutego 2022 r. Rosja rozpoczęła agresję wojskową wobec Ukrainy. Istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że w Ukrainie były i są popełniane zbrodnie wojenne oraz zbrodnie przeciwko ludzkości. 2 marca 2022 r. prokurator Międzynarodowego Trybunału Karnego ogłosił, że wszczął śledztwo w sprawie sytuacji w Ukrainie¹. Prokuratury w kilku państwach członkowskich oraz w Ukrainie także wszczęły postępowania przygotowawcze w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, które to postępowania wspiera i koordynuje Eurojust. Eurojust dysponuje wiedzą ekspercką i doświadczeniem, które pozwalają mu wspierać postępowania przygotowawcze oraz wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawach dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, w tym ułatwiać prowadzenie działalności wspólnym zespołom dochodzeniowo-śledczym, takim jak ten powołany przez niektóre państwa członkowskie i Ukrainę w kontekście obecnych działań wojennych. Eurojust współpracuje także z prokuratorem Międzynarodowego Trybunału Karnego.

Organy krajowe gromadzą dowody zbrodni międzynarodowych, które mogły zostać popełnione w Ukrainie. Ze względu na trwające działania wojenne dowodów nie można bezpiecznie przechowywać w Ukrainie i wymagane jest pilne zabezpieczenie przez Unię miejsca do tworzenia kopii zapasowych/przechowywania. Dlatego też, aby skoordynować działania podejmowane obecnie przez państwa członkowskie w celu gromadzenia dowodów, konieczne jest szybkie utworzenie centralnego miejsca przechowywania, w którym można by przechowywać dowody zgromadzone przez agencje i organy Unii, a także organy krajowe i międzynarodowe oraz osoby trzecie, takie jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Mimo że rozporządzenie w sprawie Eurojustu stanowi, że Eurojust wspiera działania państw członkowskich w zakresie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących poważnej przestępczości, nie zezwolono w nim jednak wyraźnie Eurojustowi na gromadzenie, przechowywanie i analizowanie takich dowodów w związku z tym celem.

¹ Oświadczenie prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego, Karima A.A. Khan QC, w sprawie sytuacji w Ukrainie: Otrzymanie decyzji o skierowaniu sprawy od 39 państw stron i wszczęcie postępowania przygotowawczego, 2 marca 2022 r.

Na potrzeby wykonywania swoich zadań Eurojust utworzył zautomatyzowany system zarządzania sprawami, który zawiera dane inne niż osobowe oraz dane osobowe określone w załączniku II do rozporządzenia w sprawie Eurojustu. Celem zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami jest głównie wspieranie prowadzenia i koordynacji postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w przypadkach, w których Eurojust udziela pomocy. Rozporządzenie w sprawie Eurojustu ogranicza tworzenie zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami do akt tymczasowych, mających na celu wsparcie działań następczych w toczących się sprawach, oraz do indeksu². Zabronione jest przetwarzanie danych osobowych poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami³. W ramach koordynacji i wspierania postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń Eurojust może tymczasowo przechowywać i wymieniać dowody zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu.

Komisja zaproponowała już, by udoskonalić obecną strukturę zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu w odniesieniu do działań Eurojustu w zakresie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących przestępstw terrorystycznych. 1 grudnia 2021 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie usprawnienia funkcjonowania europejskiego sądowego rejestru antyterrorystycznego Eurojustu⁴. W ramach tego wniosku przewiduje się modernizację zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami oraz cyfryzację wymiany informacji między właściwymi organami krajowymi a Eurojustem.

Niedawne wydarzenia związane z rosyjską agresją na Ukrainę jeszcze bardziej uwidocznily pilną potrzebę wyjścia poza istniejący zautomatyzowany system zarządzania sprawami Eurojustu. Obecna struktura przetwarzania danych w Eurojuście nie pozwala mu na gromadzenie, przechowywanie i analizowanie dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, w tym tych, które prawdopodobnie są popełniane w Ukrainie, ze względu na skalę wydarzeń i ogromną ilość dowodów, które trzeba przechowywać w przypadku popełnienia takich przestępstw.

W związku z tym niniejszy wniosek ma umożliwić Eurojustowi gromadzenie, przechowywanie i analizowanie dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych z nimi przestępstw oraz, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, umożliwić ich wymianę lub udostępnienie ich w inny sposób właściwym organom sądowym, krajowym lub międzynarodowym. Gromadzenie dowodów nie oznacza powierzenia Eurojustowi funkcji wykonawczej jako organowi prowadzącemu postępowania przygotowawcze, co nie byłoby objęte mandatem Eurojustu, ale ma zapewnić Eurojustowi możliwość otrzymywania i centralnego przechowywania dowodów z różnych źródeł. W ten sposób Eurojust może skuteczniej wspierać prace nad gromadzeniem dokumentów w krajowych i międzynarodowych postępowaniach przygotowawczych oraz zapewniać dodatkowe wsparcie właściwym prokuraturom. W tym celu w niniejszym wniosku przewiduje się utworzenie zautomatyzowanego instrumentu do zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami. Ze względu na wrażliwy charakter danych osobowych, których to dotyczy, ich przetwarzanie – w tym

² Art. 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Eurojustu.

³ Art. 23 ust. 6 rozporządzenia w sprawie Eurojustu.

⁴ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzję Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem, COM(2021) 757 final, 1.12.2021 r.

gromadzenie, przechowywanie, analiza i wymiana – musi być zgodne z najwyższymi standardami ochrony danych i cyberbezpieczeństwa.

Kluczowe dowody dotyczące najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej są zazwyczaj dostępne w formie m.in. nagrań audio i wideo oraz fotografii. Również obrazy satelitarne mogą okazać się przydatne do wykazania popełnienia takich przestępstw. Z tego powodu celem niniejszego wniosku jest także rozszerzenie kategorii danych, które Eurojust może legalnie przetwarzać, o nagrania wideo i audio, a także obrazy satelitarne i wszelkie istotne fotografie. Aby krajowe i międzynarodowe organy sądowe mogły korzystać z pełnego wsparcia, jakiego Eurojust może udzielić w toczących się postępowaniach przygotowawczych w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej w kontekście agresji na Ukrainę, należy pilnie wprowadzić zmiany do rozporządzenia w sprawie Eurojustu przewidziane w niniejszym wniosku.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek pozwala przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie obywatelom Unii przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych, w której wdraża się odpowiednie środki w celu zapobiegania przestępczości i jej zwalczania.

Wniosek przyjęto w następstwie rosyjskiej agresji na Ukrainę, ponieważ szybko stało się jasne, że obecne ramy prawne Eurojustu będą wymagały ukierunkowanych zmian, umożliwiających Eurojustowi jak najlepszą realizację celów polegających na wspieraniu oraz wzmacnianiu koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami właściwymi w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z najpoważniejszymi zbrodniami wagi międzynarodowej popełnianymi przez strony konfliktu.

Wniosek ten stanowi kontynuację wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia w sprawie Eurojustu oraz decyzji Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem, który przyjęto 1 grudnia 2021 r. Oba wnioski mają ten sam cel, którym jest umożliwienie Eurojustowi pełnienia silniejszej roli przewidzianej w rozporządzeniu w sprawie Eurojustu we wspieraniu i wzmacnianiu koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami właściwymi w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z poważną przestępczością.

Oba wnioski wzajemnie się uzupełniają, ponieważ dotyczą różnych form przestępczości (najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej oraz przestępstw terrorystycznych) i przewidziano w nich różne zmiany w strukturze przetwarzania danych Eurojustu. Wniosek dotyczący rejestru antyterrorystycznego ma na celu lepsze zintegrowanie takiego rejestru z ramami prawnymi i technicznymi Eurojustu, tak by Eurojust mógł wykrywać powiązania między toczącymi się równolegle postępowaniami przygotowawczymi lub równoległym wnoszeniem aktów oskarżenia w sprawach dotyczących przestępstw terrorystycznych. Niniejszy wniosek ma umożliwić Eurojustowi gromadzenie, przechowywanie, analizowanie oraz – w razie potrzeby i w stosownych przypadkach – wymianę dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, ponieważ przewidziano w nim utworzenie zautomatyzowanego instrumentu do zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami. Negocjacje dotyczące wniosku w sprawie rejestru antyterrorystycznego oraz jego tekst będą musiały zostać dostosowane do niniejszego wniosku.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Reakcja Unii na inwazję Rosji na Ukrainę obejmowała kilka obszarów polityki Unii. Przykładowo Unia szybko przyjęła kompleksowy i solidny pakiet środków ograniczających. Przestała traktować Rosję jako kraj najbardziej uprzywilejowany w ramach Światowej Organizacji Handlu i ogłosiła pakiet nadzwyczajny w wysokości prawie 550 mln EUR na działania związane z humanitarnymi skutkami inwazji. Wszystkie te działania, jak również niniejszy wniosek, mają na celu zagwarantowanie, aby Unia dysponowała odpowiednimi narzędziami do zajęcia się – przy pełnym poszanowaniu praworządności i praw podstawowych – konsekwencjami rosyjskiej agresji na Ukrainę (w tym odpowiedzialnością karną za najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej popełnione w kontekście tego konfliktu). Ostatecznym celem wszystkich tych działań jest przywrócenie pokoju, którego promowanie jest pierwszym z celów Unii.

Wniosek jest zgodny z uzupełniającymi się rolami Europolu i Eurojustu. Europol wspiera i umacnia działania właściwych organów ścigania państw członkowskich oraz ich wzajemną współpracę w zapobieganiu ludobójstwu, zbrodniom przeciwko ludzkości i zbrodniom wojennym oraz ich zwalczaniu, natomiast Eurojust odgrywa podobną rolę w stosunku do organów sądowych. Europol utworzył także „Projekt analityczny dotyczący najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej”. Poprzez ustanowienie tego projektu analitycznego Europol ma wspierać właściwe organy państw członkowskich, strony trzecie i organizacje w zapobieganiu przestępstwom międzynarodowym, takim jak ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne, oraz ich zwalczaniu – na przykład przez analizowanie informacji i danych wywiadowczych dotyczących takich przestępstw. Eurojust i Europol będą koordynować swoje działania i współpracować w kontekście swoich odpowiednich mandatów, w tym dokonując aktualizacji umowy operacyjnej, którą podpisali w 2010 r., w celu skuteczniejszego zwalczania poważnej przestępczości, która wchodzi w zakres ich kompetencji, oraz w celu uniknięcia dublowania pracy i zasobów.

We wniosku uwzględniono także dorobek prawny UE w zakresie ochrony danych, zapewniając jego pełne poszanowanie.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę niniejszego wniosku stanowi art. 85 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Podstawę prawną rozporządzenia w sprawie Eurojustu, które ma zostać zmienione niniejszym wnioskiem, stanowi art. 85 TFUE. Zgodnie z art. 85 TFUE Eurojust działa na podstawie rozporządzenia przyjmowanego zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą. W rozporządzeniu w sprawie Eurojustu ustanowiono przepisy dotyczące tworzenia i funkcjonowania zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w kontekście której przyjmuje się niniejszy wniosek, stanowi obszar kompetencji dzielonych między Unią a państwami członkowskimi zgodnie z art. 4 ust. 2 TFUE. Dlatego też, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), Unia podejmuje działania tylko wówczas, gdy cele proponowanego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób

wystarczający przez państwa członkowskie i jeżeli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii.

Najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej, nawet jeżeli zostały popełnione tylko w jednym państwie i poza Unią, mają rozległe konsekwencje dla europejskiego i światowego bezpieczeństwa oraz europejskiej i światowej stabilności. Zgodnie z zasadą komplementarności, jeżeli państwo nie chce lub nie jest w stanie rzeczywiście prowadzić postępowania przygotowawczego oraz wnosić i popierać oskarżeń w sprawach dotyczących tych przestępstw, mimo że ma do tego kompetencje, Międzynarodowy Trybunał Karny może prowadzić postępowania przygotowawcze oraz wnosić i popierać oskarżenia w sprawie takich przestępstw, pod warunkiem że ma do tego jurysdykcję.

Działania podejmowane wyłącznie na poziomie krajowym nie mogą zatem zapewnić skutecznego wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej. Państwa członkowskie muszą współpracować w celu prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących tych przestępstw, a także sprostania wspólnym wyzwaniom. Wśród tych wyzwań na pierwszy plan wysuwają się wyzwania związane z gromadzeniem, przechowywaniem i analizą dowodów związanych z najpoważniejszymi zbrodniami wagi międzynarodowej, a także wyzwania dotyczące dostępu do takich dowodów i ich wymiany przez organy krajowe i międzynarodowe, które mogą prowadzić postępowania przygotowawcze oraz wnosić i popierać oskarżenia w sprawach dotyczących przedmiotowych przestępstw. Eurojust, jako agencja Unii ds. współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, stanowi silny wyraz tych starań dokładanych przez państwa członkowskie, by przez współpracę doprowadzić sprawców tych potwornych zbrodni przed oblicze sprawiedliwości. Eurojust jest w idealnej pozycji, by gromadzić, przechowywać i analizować takie dowody oraz – w razie potrzeby i w stosownych przypadkach – umożliwiać ich wymianę lub w inny sposób udostępniać je właściwym krajowym lub międzynarodowym organom sądowym, w tym Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Eurojustu takie organy obejmują prokuratury.

Podjęcie działań przez Unię jest zatem szczególnie potrzebne. W niniejszym wniosku przewidziano środki, które mają nieodłączny wymiar unijny. Ich celem jest poprawa zdolności Eurojustu do działania oraz umożliwienie Eurojustowi realizacji jego kluczowego celu, jakim jest wspieranie oraz wzmacnianie koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami właściwymi w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi. Cel ten można osiągnąć wyłącznie na poziomie Unii zgodnie z zasadą pomocniczości.

- **Proporcjonalność**

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 ust. 4 Traktatu UE konieczne jest dostosowanie charakteru i intensywności danego działania do zidentyfikowanego problemu. Skuteczne rozwiązanie poruszonych w niniejszym wniosku problemów wymaga udzielenia państwom członkowskim wsparcia na szczeblu Unii. Wniosek ma na celu zapewnienie, by Eurojust – oprócz swoich obecnych zadań i uprawnień i bez uszczerbku dla nich – mógł także gromadzić, przechowywać i analizować dowody dotyczące ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych oraz, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, wymieniać je lub w inny sposób udostępniać właściwym krajowym i międzynarodowym organom sądowym, w tym Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu; nie dotyczy on zatem

żadnych innych form poważnej przestępczości, w odniesieniu do których Eurojust jest właściwy do podejmowania działań zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Eurojustu. Bez zmian proponowanych w niniejszym wniosku Eurojust może nie być w stanie odgrywać swojej kluczowej roli we wspieraniu i zacieśnianiu współpracy między organami krajowymi państw członkowskich w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w odniesieniu do najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.

W ramach niniejszego wniosku wprowadza się minimalne zmiany do rozporządzenia w sprawie Eurojustu, które nie przekształcają jego struktury ani nie zmieniają jego sposobu funkcjonowania. Obecne uprawnienia i zadania Eurojustu pozostają niezmienione. Proponowane zmiany służą wzmocnieniu roli Eurojustu przewidzianej już w rozporządzeniu i uwzględniono w nich wrażliwość przetwarzanych danych oraz potrzebę zapewnienia ich ochrony. W związku z tym zgodnie z zasadą proporcjonalności niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.

- **Wybór instrumentu**

We wniosku wprowadza się zmiany do rozporządzenia w sprawie Eurojustu. Podstawę prawną rozporządzenia w sprawie Eurojustu stanowi art. 85 TFUE, który stanowi, że Eurojust działa na podstawie rozporządzenia przyjmowanego zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Komisja przyjęła ten wniosek w trybie pilnym w następstwie licznych wymian – dwustronnych lub w ramach spotkań zbiorowych – z Eurojustem i organami krajowymi zaangażowanymi w postępowania przygotowawcze w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, a także z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi podmiotami unijnymi. Wszystkie te podmioty zwróciły uwagę na potrzebę centralnego przechowywania dowodów, a także na obecne ograniczenia zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu i ich wpływ na zdolność Eurojustu do wspierania oraz wzmocnienia koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami właściwymi w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z najpoważniejszymi zbrodniami wagi międzynarodowej, uwzględniając te, które mogą zostać popełnione w kontekście obecnych działań wojennych w Ukrainie.

Ponadto w 2021 r. przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje w kontekście przygotowania wniosku dotyczącego wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem⁵, potwierdzając potrzebę usprawnienia zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu.

⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzję Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem, COM(2021) 757 final, 1.12.2021 r.

Do dnia opublikowania niniejszego wniosku Eurojust uczestniczył we wszystkich sześciu posiedzeniach grupy zadaniowej „Freeze and Seize” Komisji, którą utworzono na początku marca 2022 r. w celu zapewnienia koordynacji między państwami członkowskimi w zakresie egzekwowania unijnych środków ograniczających wobec osób i przedsiębiorstw z Rosji i Białorusi znajdujących się w wykazie oraz w celu zbadania ewentualnego wzajemnego oddziaływania między środkami ograniczającymi a środkami z dziedziny prawa karnego.

Komisja wzięła udział w dwóch nadzwyczajnych posiedzeniach sieci punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa – której sekretariat mieści się w Eurojuście – poświęconych sytuacji w Ukrainie (11 marca 2022 r. i 5 kwietnia 2022 r.), na których również została zgłoszona potrzeba centralnego przechowywania dowodów, w tym przez prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego. Te same kwestie poruszono także na kilku spotkaniach kolegium i zarządu Eurojustu.

- **Ocena skutków**

Ze względu na wyjątkowo pilny charakter sprawy nie można było przeprowadzić oceny skutków i odnośny obowiązek został zniesiony. W związku z tym niniejszy wniosek ma na celu jedynie dalszą poprawę zdolności Eurojustu do spełniania celów określonych w rozporządzeniu w sprawie Eurojustu przez utworzenie w obrębie Eurojustu nowoczesnego rozwiązania technicznego z myślą o wspieraniu organów państw członkowskich w działaniach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych. We wniosku nie zmieniono głównych zasad stanowiących podstawę funkcjonowania Eurojustu ani istniejących ram prawnych dotyczących współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych; nie ograniczono też w żaden sposób obecnych uprawnień i zadań Eurojustu. Oczekiwane skutki proponowanych zmian są bardzo ograniczone, gdyż we wniosku wprowadzono tylko jedno konkretne dodatkowe zadanie dla Eurojustu. Dopuszczono w nim ograniczoną funkcję w ramach istniejącej ogólnej struktury Eurojustu i dotyczy on tylko jednej z 30 form poważnej przestępczości, która wchodzi w zakres właściwości Eurojustu. Ocena spójności uzupełniających się ról Eurojustu i Europolu zostanie przeprowadzona na podstawie obowiązującego rozporządzenia w sprawie Eurojustu. Komisja przeprowadzi niezależną ocenę wykonania rozporządzenia w sprawie Eurojustu oraz działalności Eurojustu do 13 grudnia 2024 r. zgodnie z art. 69 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Eurojustu.

- **Prawa podstawowe**

Biorąc pod uwagę znaczenie przetwarzania danych osobowych na potrzeby ścigania przestępstw oraz działania wspierające prowadzone przez Eurojust, we wniosku podkreślono potrzebę zapewnienia pełnej zgodności z prawami podstawowymi zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”), w szczególności z prawem do ochrony danych osobowych⁶ i prawem do poszanowania życia prywatnego⁷. Jest to szczególnie istotne, ponieważ wniosek obejmuje przetwarzanie operacyjnych danych osobowych dotyczących postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń.

We wniosku wyjaśniono, że obowiązujące przepisy rozporządzenia w sprawie Eurojustu, w których określono solidny system ochrony danych Eurojustu, mają zastosowanie do zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania, gdzie analizowane i przechowywane będą dowody dotyczące najpoważniejszych zbrodni wagi

⁶ Art. 8 Karty.

⁷ Art. 7 Karty.

międzynarodowej, z wyjątkiem przepisów bezpośrednio związanych z projektem technicznym zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami, tj. akt tymczasowych i indeksu. Obejmują one, zgodnie z art. 26 ust. 2 rozporządzenia w sprawie Eurojustu, również przepisy dotyczące ochrony danych określone w rozporządzeniu (UE) 2018/1725.

We wniosku zawarto również wymóg, zgodnie z którym Eurojust powinien najpierw skonsultować się z EIOD po otrzymaniu zgłoszenia od inspektora ochrony danych, które zawiera co najmniej ogólny opis planowanych operacji przetwarzania, ocenę zagrożenia praw i wolności osób, których dane dotyczą, przewidziane środki służące zaradzeniu tym zagrożeniom, zabezpieczenia oraz środki i mechanizmy bezpieczeństwa zapewniające ochronę danych osobowych i potwierdzające zgodność z rozporządzeniem w sprawie Eurojustu, z uwzględnieniem praw i uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych odnośnych osób. Wymóg konsultacji z EIOD zostanie spełniony.

We wniosku określono, że zautomatyzowany instrument zarządzania danymi i ich przechowywania powinien spełniać najwyższe standardy cyberbezpieczeństwa.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek w razie przyjęcia będzie miał wpływ na budżet Eurojustu i jego potrzeby kadrowe. Zgodnie z oceną skutków finansowych regulacji towarzyszącą wnioskowi szacuje się, że aby Eurojust mógł wykonywać zadania przewidziane w niniejszym wniosku, w latach 2022–2027 konieczne będzie przeznaczenie na ten cel dodatkowej kwoty 15,705 mln EUR. Obejmuje to koszty utworzenia i obsługi zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania (ok. 500 000 EUR rocznie), a także koszty zasobów ludzkich niezbędnych do obsługi tego systemu.

Szacuje się, że konieczne będzie utworzenie 16 dodatkowych stanowisk obejmujących ekspertów ds. współpracy sądowej, prawników-lingwistów, analityków, ekspertów prawnych, urzędników ds. bezpieczeństwa ICT, urzędników łącznikowych ds. kontaktów z Międzynarodowym Trybunałem Karnym i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz urzędników administracyjnych. Ze względu na pilny charakter sytuacji stanowiska te powinny zostać obsadzone jak najszybciej.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Gromadzeniem, przechowywaniem i analizą dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej zajmuje się zazwyczaj wiele różnych podmiotów, tak jak ma to miejsce obecnie w kontekście trwających działań wojennych w Ukrainie: zajmują się tym organy krajowe, organy Unii, w tym agencje WSiSW, misje w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, organizacje międzynarodowe i podmioty prywatne, w tym organizacje pozarządowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

W tym kontekście Eurojust powinien mieć możliwość zebrania w jednym miejscu dowodów dostępnych organom publicznym w sposób zapewniający przestrzeganie najwyższych standardów bezpieczeństwa i identyfikowalności. Takie informacje i materiał dowodowy (fizyczny i elektroniczny) mogłyby być wykorzystywane zarówno w sprawach karnych przed sądami krajowymi, jak i w postępowaniach prowadzonych przez Międzynarodowy Trybunał

Karny lub jakikolwiek inny sąd bądź w ramach jakiegokolwiek mechanizmu ustanowionego w tym celu. Celem wniosku nie jest jednak nałożenie na organy krajowe obowiązku dzielenia się takimi informacjami i dowodami.

W art. 1 ust. 1 jednoznacznie rozszerzono funkcje operacyjne Eurojustu w zakresie gromadzenia, analizowania, przechowywania i udostępniania dowodów na potrzeby prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, w szczególności ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia w sprawie Eurojustu. Wsparcie analityczne zapewniane przez Eurojust jest jednym z głównych zadań operacyjnych, które Eurojust już realizuje, a niniejszy wniosek dodatkowo je poszerza. Eurojust może wspierać właściwe organy państw członkowskich w analizowaniu dowodów, w szczególności w ocenie autentyczności i wiarygodności dowodów związanych z faktami, które są przedmiotem trwających postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń, w tym tych wspieranych przez Eurojust, aby zapewnić późniejszą dopuszczalność takich dowodów w sądach krajowych lub międzynarodowych lub w ramach równoważnych mechanizmów. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Eurojustu agencja ta może już przekazywać dowody właściwym organom krajowym oraz organizacjom międzynarodowym – zgodnie z przepisami określającymi ramy ochrony danych Eurojustu – i tymczasowo przechowywać takie dowody na potrzeby prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń na szczeblu krajowym. W art. 1 ust. 1 sprecyzowano, że obowiązujące ramy mają zastosowanie także do dowodów gromadzonych, przechowywanych i analizowanych w zautomatyzowanym instrumencie zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami.

Ponieważ w ramach obecnego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu nie ma technicznych możliwości skutecznego i bezpiecznego zebrania w jednym miejscu dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, celem art. 1 ust. 2 jest zapewnienie środków operacyjnych umożliwiających Eurojustowi wykonywanie zadań w zakresie wspierania i koordynacji w odniesieniu do tych zbrodni do czasu utworzenia i pełnego uruchomienia nowego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami. Pozwoliłoby to Eurojustowi wykonywać wyżej wymienione zadania nawet przed uruchomieniem takiego nowego systemu, między innymi w odniesieniu do najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, które prawdopodobnie mają miejsce w Ukrainie. Przepis ten uwzględnia wrażliwość przetwarzanych danych oraz potrzebę zapewnienia ich ochrony.

Najważniejsze dowody dotyczące najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej są zazwyczaj dostępne w formie nagrań audio i wideo. Również obrazy satelitarne mogą okazać się przydatne do wykazania popełnienia takich przestępstw. W związku z tym konieczne wydają się rozszerzenie kategorii danych, które Eurojust może zgodnie z prawem przetwarzać, i odpowiednia zmiana załącznika II do rozporządzenia w sprawie Eurojustu (art. 1 ust. 3).

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727
w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących
ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Eurojuście**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 85,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727⁸ ustanowiono Eurojust, a także określono jego zadania, kompetencje i funkcje.
- (2) Eurojust jest właściwy w sprawach dotyczących form poważnej przestępczości wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2018/1727, które obejmują ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne. Zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1727 zakres właściwości Eurojustu obejmuje również przestępstwa powiązane z przestępstwami wymienionymi w załączniku I do tego rozporządzenia.
- (3) 24 lutego 2022 r. Rosja rozpoczęła agresję wojskową wobec Ukrainy. Istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że w kontekście trwających działań wojennych w Ukrainie były i są popełniane zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne.
- (4) Z uwagi na powagę sytuacji Unia powinna pilnie podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia, aby osoby, które popełniły te zbrodnie w Ukrainie, zostały pociągnięte do odpowiedzialności.
- (5) Prokuratury w kilku państwach członkowskich oraz w Ukrainie wszczęły postępowania przygotowawcze w sprawie wydarzeń w Ukrainie, w stosownych przypadkach korzystając ze wsparcia Eurojustu. 27 czerwca 2016 r. Eurojust zawarł z Ukrainą umowę o współpracy. Zgodnie z tą umową do Eurojustu oddelegowano ukraińskiego prokuratora łącznikowego w celu ułatwienia współpracy między Eurojustem a Ukrainą.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WSiSW (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138).

- (6) Zgodnie ze statutem rzymskim⁹ Międzynarodowy Trybunał Karny jest władny wykonywać jurysdykcję wobec osób odpowiedzialnych za najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej, o których mowa w statucie rzymskim. Jurysdykcja Międzynarodowego Trybunału Karnego ma charakter komplementarny w stosunku do krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. Urząd Prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego ogłosił, że wszczął śledztwo w sprawie sytuacji w Ukrainie.
- (7) Ze względu na stosowanie w szeregu państw członkowskich zasady jurysdykcji uniwersalnej oraz na komplementarny charakter jurysdykcji Międzynarodowego Trybunału Karnego koordynacja i wymiana dowodów między krajowymi organami śledczymi i ścigania w różnych jurysdykcjach – a także z Międzynarodowym Trybunałem Karnym lub innym sądem, trybunałem lub mechanizmem ustanowionym w tym celu – ma istotne znaczenie dla zapewnienia skuteczności postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych oraz przestępstw powiązanych, w tym tych, które mogą zostać popełnione w Ukrainie w kontekście obecnych działań wojennych.
- (8) Celem zapewnienia, aby krajowe i międzynarodowe organy sądowe miały dostęp do dowodów i najlepszych praktyk związanych z wnoszeniem i popieraniem oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych, Eurojust powinien zacieśnić współpracę z sądami, trybunałami i mechanizmami karnymi ustanowionymi w celu przeciwdziałania naruszeniom prawa międzynarodowego. W tym celu Eurojust powinien nawiązać ścisłą współpracę z Międzynarodowym Trybunałem Karnym oraz wszelkimi innymi sądami, trybunałami i mechanizmami, których celem jest zajmowanie się przestępstwami naruszającymi międzynarodowy pokój i bezpieczeństwo. W związku z tym Eurojust powinien także ułatwiać realizację wniosków o współpracę sądową kierowanych do Międzynarodowego Trybunału Karnego lub specjalnych sądów, trybunałów lub mechanizmów karnych, a dotyczących dowodów związanych z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości, zbrodniami wojennymi i przestępstwami powiązanych.
- (9) Dowody związane z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi nie mogą być bezpiecznie przechowywane na terytorium, na którym toczą się działania wojenne, jak ma to miejsce w przypadku dowodów związanych z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie. W związku z tym konieczne jest przechowywanie ich w jednym centralnym miejscu. Również dowody zebrane przez agencje i organy Unii oraz organy międzynarodowe lub osoby trzecie, takie jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego, mogą wymagać przechowywania w jednym centralnym miejscu, tak aby właściwe organy sądowe miały do nich dostęp.
- (10) Eurojust dysponuje wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem w zakresie wspierania postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących przestępstw transgranicznych, w tym ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych. Obejmuje to zabezpieczanie, analizę i przechowywanie dowodów w celu zapewnienia ich dopuszczalności przed sądem i wiarygodności.

⁹ Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego.

- (11) Zbierając, przechowując i analizując dowody związane z najpoważniejszymi zbrodniami wagi międzynarodowej, a także – w razie potrzeby i w stosownych przypadkach – umożliwiając ich wymianę, Eurojust może wspierać gromadzenie materiału dowodowego w krajowych i międzynarodowych postępowaniach przygotowawczych oraz zapewniać dodatkowe wsparcie właściwym organom krajowym i międzynarodowym. Dowody takie mogą być szczególnie przydatne podczas ustalania wiarygodności zeznań świadków.
- (12) Należy utworzyć nowy tymczasowy instrument przechowywania danych, umożliwiający takie przechowywanie, analizę i zabezpieczanie. Ponieważ potrzeba przechowywania takich dowodów jest pilna, konieczne jest, aby Eurojust przechowywał je w zautomatyzowanym instrumencie zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami, do czasu aż nowy zautomatyzowany system zarządzania sprawami zacznie w pełni funkcjonować. Przepisy ogólne odrębnego rozdziału rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 dotyczące przetwarzania operacyjnych danych osobowych powinny mieć zastosowanie z zastrzeżeniem przepisów szczegółowych dotyczących ochrony danych, zawartych w rozporządzeniu (EU) 2018/1727. Zautomatyzowany instrument zarządzania danymi i ich przechowywania powinien zostać włączony do nowego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami, który ma powstać na mocy wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem¹⁰.
- (13) Przechowywanie, analiza i zabezpieczanie dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych w zautomatyzowanym instrumencie zarządzania danymi i ich przechowywania, jak również ich udostępnianie właściwym organom sądowym, gdy jest to konieczne i stosowne, powinno spełniać najwyższe normy cyberbezpieczeństwa i ochrony danych, zgodnie z art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (14) Obrazy satelitarne, fotografie, nagrania wideo i audio mogą być przydatne do wykazania popełnienia ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych. Dlatego Eurojust powinien mieć możliwość przetwarzania i przechowywania takich danych w tym celu.
- (15) Eurojust i Europol powinny ściśle współpracować w ramach swoich mandatów, w szczególności w odniesieniu do przetwarzania i analizowania informacji w kontekście istniejącego, specjalnego systemu Europolu (określanego mianem projektu analizy) dotyczącego przestępstw międzynarodowych, aby wspierać właściwe organy w prowadzeniu postępowań przygotowawczych oraz wnoszeniu i popieraniu oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych. W związku z tym Eurojust może przekazywać Europolowi informacje, które otrzymał w ramach wykonywania swoich funkcji na podstawie art. 4 ust. 1 lit. j) rozporządzenia (UE) 2018/1727. Współpraca powinna obejmować regularne przeprowadzanie wspólnej oceny kwestii operacyjnych i technicznych.

¹⁰ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzję Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji cyfrowych w sprawach związanych z terroryzmem, COM(2021) 757 final, 1.12.2021 r.

- (16) [Zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.] ALBO [Zgodnie z art. 3 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.]
- (17) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (18) Zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia XX/XX/20XX r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1727

W rozporządzeniu (UE) 2018/1727 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 1 dodaje się lit. j) w brzmieniu:

„j) wspiera działania państw członkowskich na rzecz przeciwdziałania ludobójstwu, zbrodniom przeciwko ludzkości, zbrodniom wojennym i przestępstwom powiązanim, w tym w drodze gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów związanych z tymi przestępstwami, jak również, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, przez umożliwianie wymiany tych dowodów lub udostępnianie ich w inny sposób bezpośrednio właściwym krajowym i międzynarodowym organom sądowym, w szczególności Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu.”;

- 2) w art. 80 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 ust. 6 Eurojust może przetwarzać operacyjne dane osobowe w celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. j), w zautomatyzowanym instrumencie zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami. Zautomatyzowany instrument zarządzania danymi i ich przechowywania spełnia najwyższe standardy cyberbezpieczeństwa. Wykorzystywanie zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania podlega uprzedniej konsultacji z EIOD. EIOD wydaje swoją opinię w terminie dwóch miesięcy od otrzymania zgłoszenia od inspektora ochrony danych.

Zgłoszenie otrzymane od inspektora ochrony danych zawiera co najmniej następujące elementy:

- a) ogólny opis planowanych operacji przetwarzania;
- b) ocenę ryzyka naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą;
- c) środki planowane w celu zaradzenia takiemu ryzyku;
- d) zabezpieczenia, środki i mechanizmy bezpieczeństwa mające zapewnić ochronę danych osobowych i wykazać zgodność z niniejszym rozporządzeniem, z uwzględnieniem praw i uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych zainteresowanych osób.

Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące ochrony danych mają zastosowanie do przetwarzania danych w zautomatyzowanym instrumencie zarządzania danymi i ich przechowywania, o ile nie są one bezpośrednio związane z konfiguracją techniczną zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami, o której mowa w art. 23 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. Prawo dostępu i terminy dotyczące danych przechowywanych w zautomatyzowanym instrumencie zarządzania danymi i ich przechowywania są powiązane z dostępem do akt tymczasowych, na potrzeby których przechowywane są te dane.

Odstępstwo przewidziane w niniejszym ustępie traci moc z chwilą uruchomienia nowego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami. Komisja określa datę uruchomienia nowego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami w drodze decyzji, która jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.”;

3) W załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1 lit. n) otrzymuje brzmienie:

„n) profile DNA ustalone na podstawie niekodującej części DNA, fotografie i odciski palców oraz, w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. j), nagrania wideo i audio.”;

b) pkt 2 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) opis i charakter przestępstw, z którymi dana osoba miała związek, daty i miejsca, w których przestępstwa zostały popełnione, kategoria karna przestępstw oraz, w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. j), informacje dotyczące działalności przestępczej, w tym nagrania audio, wideo, obrazy satelitarne i fotografie, oraz przebieg postępowania przygotowawczego”.

Artykuł 2

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodnicząca*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI – „AGENCJE”

SPIS TREŚCI

1.	STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY	18
1.1.	Tytuł wniosku/inicjatywy	18
1.2.	Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa	18
1.3.	Wniosek dotyczy:	18
1.4.	Cel(e).....	18
1.4.1.	Cel(e) ogólny(e)	18
1.4.2.	Cel(e) szczegółowy(e)	19
1.4.3.	Oczekiwane wyniki i wpływ	19
1.4.4.	Wskaźniki dotyczące realizacji celów	19
1.5.	Uzasadnienie wniosku/inicjatywy	20
1.5.1.	Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy	20
1.5.2.	Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.	20
1.5.3.	Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań.....	21
1.5.4.	Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami.....	22
1.5.5.	Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków	22
1.6.	Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy.....	23
1.7.	Planowane tryby zarządzania	23
2.	ŚRODKI ZARZĄDZANIA	24
2.1.	Zasady nadzoru i sprawozdawczości	24
2.2.	System zarządzania i kontroli	24
2.2.1.	Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli.....	24

2.2.2.	Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia.....	25
2.2.3.	Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)	25
2.3.	Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom	25
3.	SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY	26
3.1.	Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wnioski/inicjatywa ma wpływ	26
3.2.	Szacunkowy wpływ na wydatki	27
3.2.1.	Synteza szacunkowego wpływu na wydatki	27
3.2.2.	Szacunkowy wpływ na środki operacyjne [organu]	29
3.2.3.	Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie [organu]	31
3.2.4.	Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi	36
3.2.5.	Udział osób trzecich w finansowaniu	36
3.3.	Szacunkowy wpływ na dochody	37

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1727 w odniesieniu do gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych w Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust)

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Dziedzina polityki: Sprawiedliwość i prawa podstawowe

Działalność: Inwestowanie w ludzi, spójność społeczna i wartości

071007: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust)

1.3. Wniosek dotyczy:

nowego działania

nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego¹¹

przedłużenia bieżącego działania

połączenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Eurojust ustanowiono na mocy decyzji Rady 2002/187/WSiSW jako organ międzyrządowy, którego zadaniem jest koordynowanie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących poważnej przestępczości transgranicznej w Europie i poza nią. W Traktacie z Lizbony zniesiono strukturę Unii Europejskiej opartą na filarach i ujednolicono przepisy dotyczące przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości ze wspólnotowym dorobkiem prawnym. Rozporządzeniem (UE) 2018/1727 („rozporządzenie w sprawie Eurojustu”), które przyjęto na podstawie art. 85 TFUE, ustanowiono nowe ramy prawne dla nowej Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust).

Jako unijne centrum współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych w Unii Europejskiej Eurojust wspiera krajowe organy prowadzące postępowania przygotowawcze i organy właściwe w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z poważną

¹¹ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

przestępczością, która zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Eurojustu wchodzi w zakres właściwości Eurojustu. Przesłania, które wchodzi w zakres właściwości Eurojustu, to m.in. ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne (określane również zbiorczo jako „najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej”).

Z ostatnich wydarzeń związanych z inwazją Rosji na Ukrainę wynika, że należy pilnie umożliwić Eurojustowi gromadzenie, przechowywanie i analizowanie dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i przestępstw powiązanych oraz udostępnianie ich właściwym organom, krajowym lub międzynarodowym.

W związku z tym celem ogólnym niniejszego wniosku jest umożliwienie Eurojustowi wykonywania tego dodatkowego zadania poprzez utworzenie tymczasowego zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami.

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

Cele szczegółowe określono na podstawie przedstawionego powyżej celu ogólnego, a są nimi:

Cel szczegółowy nr 1 Umożliwienie Eurojustowi gromadzenia, przechowywania i analizowania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i przestępstw powiązanych oraz, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, umożliwienie ich wymiany lub udostępnienia ich w inny sposób właściwym organom krajowym i międzynarodowym.

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekuje się, że dzięki utworzeniu tymczasowego zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania poza zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami inicjatywa ta umożliwi Eurojustowi – na poziomie prawnym i technicznym – gromadzenie, przechowywanie, analizowanie oraz, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, przesyłanie dowodów dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej.

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

- Ilość informacji przesyłanych przez osoby fizyczne, państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje pozarządowe i inne odpowiednie podmioty.
- Liczba oskarżeń opartych na dowodach przechowywanych w systemie.
- Ilość informacji przesłanych przez Eurojust do państw członkowskich.
- Liczba wspieranych spraw operacyjnych.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Rozpoczęcie wdrażania inicjatywy ustawodawczej wymaga wprowadzenia środków technicznych i proceduralnych na poziomie UE, których realizacja powinna rozpocząć się wraz z wejściem w życie zmienionych przepisów.

Główne wymogi, które będą obowiązywały po wejściu w życie niniejszego wniosku, są następujące:

- Eurojust ma wdrożyć nowy system, który umożliwi przechowywanie zgromadzonego materiału dowodowego i zarządzanie nim;
- Eurojust ma otrzymywać dowody od odpowiednich zainteresowanych stron (tj. państw członkowskich, osób fizycznych, państw trzecich, organizacji pozarządowych itp.);
- Eurojust ma umożliwić państwom członkowskim wykorzystanie tych dowodów do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych.

Ze względu na pilną potrzebę zapewnienia Eurojustowi możliwości wykonywania tych zadań już teraz w odniesieniu do najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, które mogą zostać popełnione w kontekście trwających działań wojennych w Ukrainie, Eurojust uruchomi bazę danych w 2022 r. i jeszcze w tym samym roku rozpocznie gromadzenie dowodów i zarządzanie nimi.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

24 lutego 2022 r. Rosja rozpoczęła inwazję wojskową na Ukrainę. Istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że w Ukrainie były i są popełniane zbrodnie wojenne oraz zbrodnie przeciwko ludzkości. 2 marca 2022 r. prokurator Międzynarodowego Trybunału Karnego ogłosił, że wszczął śledztwo w sprawie sytuacji w Ukrainie. Prokuratury w kilku państwach członkowskich oraz w Ukrainie także wszczęły postępowania przygotowawcze w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, a Eurojust wspiera i koordynuje niektóre z tych postępowań. Eurojust dysponuje wiedzą ekspercką i doświadczeniem, które pozwalają mu wspierać postępowania przygotowawcze oraz wnoszenie i popieranie oskarżeń w sprawach dotyczących najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, w tym ułatwiać prowadzenie działalności wspólnym zespołom dochodzeniowo-śledczym, takim jak ten powołany przez niektóre państwa członkowskie i Ukrainę w kontekście obecnych działań wojennych prowadzonych w Ukrainie.

Organy krajowe gromadzą dowody najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, które mogły zostać popełnione w Ukrainie przez wszystkie strony konfliktu. Ze względu na

trwające działania wojenne dowodów nie można bezpiecznie przechowywać w Ukrainie. Konieczne jest utworzenie centralnego miejsca przechowywania, w którym można by przechowywać również dowody zgromadzone przez agencje i organy Unii, a także organy krajowe i międzynarodowe oraz osoby trzecie, takie jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Mimo że rozporządzenie w sprawie Eurojustu stanowi, że Eurojust wspiera działania państw członkowskich w zakresie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących poważnej przestępczości, nie zezwolono w nim jednak wyraźnie Eurojustowi na gromadzenie, przechowywanie i analizowanie dowodów w związku z tym celem.

Komisja przyjęła ten wniosek w następstwie licznych wymian – dwustronnych lub w ramach spotkań zbiorowych – z Eurojustem i organami krajowymi zaangażowanymi w postępowania przygotowawcze w sprawie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej, a także z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi podmiotami unijnymi, takimi jak misja doradcza Unii Europejskiej w Ukrainie. Wszystkie te podmioty zwróciły uwagę na potrzebę centralnego przechowywania dowodów, a także na obecne ograniczenia zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu i ich wpływ na rolę Eurojustu w zakresie wspierania oraz wzmacniania koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami właściwymi w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w związku z najpoważniejszymi zbrodniami wagi międzynarodowej, uwzględniając te, które mogą zostać popełnione w kontekście obecnych działań wojennych w Ukrainie.

Niniejszy wniosek jest potrzebny do stworzenia w UE zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania, który umożliwi gromadzenie, przechowywanie i analizowanie dowodów w odpowiedni i zgodny z prawem sposób, co pozwoli organom krajowym na ściganie zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i przestępstw powiązanych.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Wniosek powstał w odpowiedzi na potrzebę koordynacji reakcji wymiaru sprawiedliwości na najpoważniejsze zbrodnie wagi międzynarodowej i niedopuszczenia, aby sprawcy tych zbrodni pozostali w jakikolwiek sposób bezkarni. Sytuacja w zakresie bezpieczeństwa w Europie ciągle się zmienia. Kryzysy międzynarodowe zawsze miały konsekwencja dla europejskiego stylu życia, a także dla praw podstawowych jednostek. Takie przestępstwa jak ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne należą do kategorii bardzo poważnych przestępstw, a ich sprawcy nie powinni pozostawać bezkarni.

Sądownictwo opiera się na praworządności i niejednym przypadku sprawcom przestępstw udało się uniknąć sprawiedliwości, ponieważ procedura gromadzenia dowodów lub zarządzania nimi była niezgodna z prawem.

Niniejszy wniosek ma na celu ustanowienie jasnych ram walki z tą bezkarnością.

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Wzmocnienie współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych stanowi kluczowy element tworzenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Niniejsze rozwiązanie jest pilnie potrzebne, aby Eurojust mógł już teraz wykonywać wspomniane wyżej nowe zadania w kontekście obecnych nadzwyczajnych okoliczności związanych z działaniami wojennymi toczącymi się w Ukrainie. Po przyjęciu wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia w sprawie Eurojustu w odniesieniu do wymiany informacji w sprawach związanych z terroryzmem nowy **zautomatyzowany instrument zarządzania danymi i ich przechowywania** będzie można włączyć do nowego zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami.

W komunikacie Komisji w sprawie strategii UE w zakresie unii bezpieczeństwa, opublikowanym w lipcu 2020 r., podkreślono powiązania bezpieczeństwa zewnętrznego z wewnętrznym oraz znaczenie współpracy w celu skutecznej ochrony praw obywateli. Niniejszy wniosek wyraźnie ilustruje, w jaki sposób instrument zarządzania danymi i ich przechowywania jest niezbędny do ochrony jednego z najważniejszych praw obywateli – prawa do życia.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Od momentu wejścia w życie rozporządzenia w sprawie Eurojustu obserwuje się tendencję wzrostową, jeśli chodzi o przepływ danych Agencji oraz zapotrzebowanie na jej usługi.

Komisja zdaje sobie sprawę z ograniczeń finansowych Eurojustu i wpływu tego pilnego wniosku na zasoby w związku z agresją Rosji na Ukrainę.

Dzięki niniejszemu wnioskowi w rozporządzeniu w sprawie Eurojustu znajdą się nowe, ograniczone zadania, których celem jest dostosowanie Eurojustu do ery cyfrowej oraz umożliwienie mu pełnienia większej roli przewidzianej w rozporządzeniu w sprawie Eurojustu we wspieraniu i wzmacnianiu koordynacji i współpracy między krajowymi organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze i organami właściwymi w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawach dotyczących poważnej przestępczości, w tym zbrodni wojennych, ludobójstwa i zbrodni przeciwko ludzkości. Wdrożenie niniejszego wniosku nie będzie możliwe bez niezbędnych nakładów finansowych i kadrowych.

Szacowany koszt, wynoszący 15,705 mln EUR, zostanie sfinansowany z marginesu środków w ramach działu 2b wieloletnich ram finansowych.

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

Ograniczony czas trwania

- Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane tryby zarządzania¹²

Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję poprzez

- agencje wykonawcze

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- organom, o których mowa w art. 70 i 71;
- organom prawa publicznego;
- podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

Uwagi

Dane dotyczące zasobów finansowych i kadrowych obejmują przewidywaną łączną kwotę na techniczne wdrożenie zautomatyzowanego instrumentu zarządzania danymi i ich przechowywania oraz koszty operacyjne związane z niektórymi sprawami, które mogą być z nim powiązane.

¹² Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Monitorowanie i ocena procesu cyfryzacji wymiany danych Agencji będą miały istotne znaczenie dla zapewnienia skutecznego działania Eurojustu. Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie wniosku będą prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie Eurojustu¹³ oraz ze wspólnym podejściem do agencji zdecentralizowanych¹⁴.

W uzupełnieniu horyzontalnych zasad zarządzania mających zastosowanie do agencji Eurojust musi w szczególności co roku przysyłać Komisji, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie jednolity dokument programowy zawierający wieloletnie i roczne programy prac oraz programowanie zasobów. W jednolitym dokumencie programowym określa się cele, oczekiwane rezultaty i wskaźniki skuteczności działania na potrzeby monitorowania realizacji celów i rezultatów.

Eurojust przedstawia również sprawozdanie ze swojej pracy w szczegółowym sprawozdaniu rocznym. Eurojust przekazuje sprawozdanie roczne Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i parlamentom narodowym. Ponadto Eurojust informuje Parlament Europejski i parlamenty narodowe o uzgodnieniach roboczych zawartych z osobami trzecimi.

Do 13 grudnia 2024 r., a następnie co pięć lat, Komisja zleci przeprowadzenie zewnętrznej niezależnej oceny wykonania rozporządzenia i działalności Eurojustu, aby ocenić wykonanie i wpływ rozporządzenia, a także skuteczność i efektywność Eurojustu (art. 69 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Eurojustu).

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Zważywszy, że przedmiotowy wniosek ma wpływ na roczny wkład UE na rzecz Eurojustu, budżet UE będzie wykonywany w drodze zarządzania pośredniego.

Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami budżet Eurojustu wykonuje się przy zapewnieniu skutecznej i efektywnej kontroli wewnętrznej.

Jeżeli chodzi o kontrole ex post, Eurojust – jako agencja zdecentralizowana – jest przedmiotem przede wszystkim:

- audytu wewnętrznego przeprowadzanego przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji;

¹³ Rozporządzenie (UE) 2018/1727

¹⁴ https://europa.eu/european-union/sites/default/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_pl.pdf.

- rocznych sprawozdań Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, w których poświadcza się wiarygodność rachunków, jak również legalność i prawidłowość operacji leżących u ich podstaw;
- corocznego absolutorium udzielanego przez Parlament Europejski;
- ewentualnych dochodzeń prowadzonych przez OLAF w celu zapewnienia, w szczególności, prawidłowego wykorzystania zasobów przypisanych agencjom;
- ponadto Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich zapewnia dodatkową warstwę kontroli i rozliczalności Eurojustu.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Na tym etapie nie zidentyfikowano żadnych szczególnych rodzajów ryzyka w systemach zarządzania i kontroli. Eurojust podlega kontroli administracyjnej obejmującej kontrolę budżetową, audyt wewnętrzny, roczne sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz roczne absolutorium z wykonania budżetu UE, jak określono powyżej.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Komisja przedstawia sprawozdania dotyczące stosunku kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych. W rocznym sprawozdaniu z działalności DG JUST za 2021 r. stosunek ten wynosi 0,53 % w odniesieniu do podmiotów, którym powierzono zarządzanie pośrednie, i agencji zdecentralizowanych, w tym Eurojustu.

Europejski Trybunał Obrachunkowy potwierdził prawidłowość i legalność rocznego sprawozdania finansowego Eurojustu za 2020 r., co oznacza, że poziom błędu wynosi poniżej 2 %. Nie ma przesłanek wskazujących, że poziom błędu ulegnie pogorszeniu w nadchodzących latach.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Środki związane ze zwalczaniem nadużyć finansowych, korupcji i innych nielegalnych działań zostały określone m.in. w art. 75 rozporządzenia w sprawie Eurojustu. Eurojust uczestniczy w szczególności w działaniach Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych mających na celu zapobieganie nadużyciom finansowym i bezzwłocznie informuje Komisję o przypadkach domniemanych nadużyć finansowych i innych nieprawidłowości finansowych.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wnioszek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn. ¹⁵	państw EFTA ¹⁶	krajów kandydujących ¹⁷	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
2b.	071007	Zróżn./niezróżn.	NIE	NIE	TAK	NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. b) rozporządzenia finansowego
	[XX.YY.YY.YY]		TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE

¹⁵ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane.

¹⁶ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

¹⁷ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	Numer	Dział 2b – Inwestowanie w ludzi, spójność społeczna i wartości
---	-------	--

Eurojust			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLEM
Tytuł 1: Wydatki na personel	Środki na zobowiązania	(1)	1,081	2,204	2,248	2,293	2,339	2,386	12,551
	Środki płatności	(2)	1,081	2,204	2,248	2,293	2,339	2,386	12,551
Tytuł 2: Wydatki na infrastrukturę i wydatki administracyjne	Środki na zobowiązania	(1a)							
	Środki płatności	(2a)							
Tytuł 3: Wydatki operacyjne	Środki na zobowiązania	(3a)	0,500	0,510	0,520	0,530	0,541	0,552	3,154
	Środki płatności	(3b)	0,500	0,510	0,520	0,530	0,541	0,552	3,154
OGÓLEM środki na rzecz Eurojustu	Środki na zobowiązania	=1+1a +3a	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705
	Środki płatności	=2+2a +3b	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: <.....>								
• Zasoby ludzkie								
• Pozostałe wydatki administracyjne								
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna <....>	Środki							

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705
	Środki na płatności	1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne [organu]

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty			Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLEM							
	↓	Rodzaj ¹⁸	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ¹⁹ ...																
Umożliwienie Eurojustowi przechowywania, analizowania i zabezpieczania dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i przestępstw powiązanych																
- Produkt	Przechowywanie, analiza i zabezpieczenie dowodów		1,581	2,714	2,769	2,824	2,880	2,938	15,705							
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa																

¹⁸ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

¹⁹ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) ...”.

KOSZT OGÓLEM		1,581		2,714		2,769		2,824		2,880		2,938		15,705
---------------------	--	--------------	--	--------------	--	--------------	--	--------------	--	--------------	--	--------------	--	---------------

3.2.3. Szacunkowy wpływ na zasoby ludzkie [organu]

3.2.3.1. Podsumowanie

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLE M
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------------

Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AD)	0,785	1,601	1,633	1,666	1,699	1,733	9,119
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AST)	0,079	0,160	0,163	0,167	0,170	0,173	0,912
Personel kontraktowy	0,085	0,173	0,177	0,180	0,184	0,188	0,987
Oddelegowani eksperci krajowi	0,132	0,269	0,275	0,280	0,286	0,291	1,533

OGÓŁEM	1,081	2,204	2,248	2,293	2,339	2,386	12,551
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Wymagania dotyczące pracowników (EPC):

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓLE M
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------------

Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AD)	10	10	10	10	10	10	10
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszerogowania AST)	1	1	1	1	1	1	1
Personel kontraktowy	2	2	2	2	2	2	2

Oddelegowani eksperci krajowi	3	3	3	3	3	3	3
-------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

OGÓLEM	16	16	16	16	16	16	16
---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Daty rekrutacji planowane są na połowę 2022 r. Nie przyjęto żadnych założeń dotyczących współczynnika korygującego mającego zastosowanie do Niderlandów i przyjęto, że potencjalny wzrost wynagrodzeń na potrzeby indeksacji wyniesie zaledwie 2 %.

Szczegółowe informacje na temat zwiększenia liczby pracowników:

Cel szczegółowy	Personel dodatkowy
Cel szczegółowy nr 1: Umożliwienie Eurojustowi przechowywania, analizowania i zabezpieczenia dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i przestępstw powiązanych	3* ekspertów ds. współpracy sądowej jest potrzebnych, aby zapewnić wsparcie w zakresie wnoszenia i popierania oskarżeń oraz bezpośredni dostęp do wiedzy na temat standardów dopuszczalności dowodów w odpowiednich systemach sądowych. <i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +3
	3* prawników-lingwistów jest potrzebnych, aby zapewnić odpowiednie zdolności językowe na potrzeby tłumaczeń i analizy danych. <i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +3
	3* analityków jest potrzebnych do zarządzania spodziewaną dużą ilością danych, wspierania eksploracji danych i strukturyzowania informacji pochodzących z zeznań świadków i ofiar. <i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +3
	2* ekspertów prawnych jest potrzebnych, aby zapewnić wiedzę specjalistyczną w zakresie najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej i odzyskiwania mienia. <i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +2
	2* urzędników ds. bezpieczeństwa ICT jest potrzebnych do zarządzania ryzykiem cyberataków i łagodzenia tego ryzyka. <i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i>

	<p>2022: +2</p>
	<p>1* urzędnik łącznikowy ds. MTK jest potrzebny do koordynowania stosunków i działań z MTK.</p> <p><i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +1</p> <p>1* urzędnik łącznikowy ds. organizacji społeczeństwa obywatelskiego jest potrzebny do koordynowania stosunków i działań z tymi organizacjami.</p> <p><i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +1</p>
	<p>1* urzędnik wsparcia administracyjnego jest potrzebny do zarządzania wszystkimi zadaniami w zakresie wsparcia administracyjnego.</p> <p><i>Szacowane zapotrzebowanie na EPC – dodatkowe EPC do zatrudnienia rocznie (nieskumulowane):</i> 2022: +1</p>

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie macierzystej DG

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w pełnych kwotach (lub najwyżej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 i 20 01 02 02 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)							
20 01 02 03 (w delegaturach)							
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)²⁰							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
Linia budżetowa/linie budżetowe (określić) ²¹	- w centrali ²²						
	- w delegaturach						
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							

²⁰ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

²¹ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

²² Głównie w odniesieniu do funduszy polityki spójności UE, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA).

10 01 05 02 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM							

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	
Personel zewnętrzny	

Opis metody obliczenia kosztów ekwiwalentów pełnego czasu pracy powinien zostać zamieszczony w załączniku V pkt 3.

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

- Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.
- Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Wniosek wiąże się z koniecznością wykorzystania nieprzydzielonego marginesu w pozycji 2b wieloletnich ram finansowych w następujący sposób: w ramach linii budżetowej 07.1007 – Eurojust – w 2022 r.: 1,581 mln EUR, w 2023 r.: 2,714 mln EUR, w 2024 r.: 2,769 mln EUR, w 2025 r.: 2,824 mln EUR, w 2026 r.: 2,880 mln EUR, w 2027 r.: 2,938 mln EUR.

- Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych²³.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

²³ Zob. art. 12 i 13 rozporządzenia Rady (UE, EURATOM) 2093/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - wpływ na zasoby własne
 - wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ²⁴					Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3				
Artykuł ...									

W przypadku wpływu na dochody różne „przeznaczone na określony cel” należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

Należy określić metodę obliczania wpływu na dochody.

²⁴ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.